

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 6C/43/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312208682
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hozáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5312208682.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci samosudkyňou JUDr. Annou Hozákovou, v právnej veci navrhovateľky Š. J., rod. C., nar. X.X.XXXX, bytom A. Č.. XXX, právne zast. JUDr. Antonom Kupšom, advokátom, Moyzesova č. 34, Čadca, proti odporcom: 1/ U. A., U. Ú. A. č. XXX, IČO: XX XXX XXX, zast. starostom obce p. B. A., 2/ Q. L., rod. C., nar. XX.X.XXXX, bytom U. Č.. XXX/D, Č. - C., 3/ B. V., rod. C., nar. XX.X.XXXX, K. P. Č.. XXX, 4/ K. M., rod. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. Č.. XXXX, 5/ O. C., nar. X.X.XXXX, bytom A. Č.. XXXX, 6/ Ľ. C., rod. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. Č.. XXX (odporcovia v 2. až 6. rade ako právni nástupcovia po neb. O. C., nar. X.XX.XXXX, naposledy bytom A. Č.. XXX, zomr. XX.XX.XXXX a neb. B. C., rod. C.j, nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom A. Č.. XXX, zomr. XX.XX.XXXX), o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po neb. Ž. B., rod. B., zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom A. Č.. XXX, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že nehnuteľnosť, parcela CKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 166 m², ktorá je zapísaná na LV č. XXXX kat. úz. A., p a t r í do dedičstva po neb. poručiteľke Ž. B., rod. B., zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom Svrčinovec č. XXX.
Súd navrhovateľke náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom podaným dňa 28.8.2012 proti pôvodným odporcom v 1. rade U. A. a v 2. rade O. C., nar. X.XX.XXXX, domáhala určenia, že nehnuteľnosť, ktorá predstavuje parcelu č. CKN XXX/ X - orná pôda o výmere 166 m², patrí do dedičstva po neb. Ž. B., rod. B., zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom A. Č.. XXX. V priebehu konania odporca v 2. rade O. C. zomrel a dedičmi po ňom sú odporcovia v 2. až 6. rade, preto navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrh na strane pasívnej legitímácie upravila dňa 18.12.2012, keď namiesto pôvodného odporcu O. C. na strane pasívnej legitímácie uviedla jeho univerzálnych dedičov ako odporcov 2 až 6.

Navrhovateľka uvádzala, že s pôvodným odporcom v 2. rade je zákonnou dedičkou po neb. Ž. B., rod. B. na základe osvedčenia o dedičstve Notárskeho úradu v Čadci JUDr. Edity Varmusovej pod 10D/202/2010, Dnot. 136/2010, ktoré osvedčenie nadobudlo účinky právoplatného uznesenia 17.4.2012. Parcela CKN XXX/X v prírode predstavuje jedinú súvislú parcelu, ktorá patrila nevlastnému otcovi navrhovateľky Q. B., po ktorom dedil nevlastný brat na základe rozhodnutia Štátneho notárstva Čadca 1D/627/1981 A. B..

Parcela bola v prírode užívaná ako reálne vydelená ešte za života jej nevlastného starého otca O. B., na základe reálnej delby s ostatnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi ešte pred prvou svetovou vojnou. Po jeho smrti do držby a úžitku vstúpil nevlastný otec navrhovateľky Q. B., po ktorom, ako je vyššie uvedené, dedil nevlastný brat navrhovateľky A. B. a po jeho smrti je právnu nástupkyňou matka navrhovateľky Ž. B., rod. B., na základe osvedčenia o dedičstve 9D/657/2006 a po neb. matke navrhovateľky Ž. B. na základe osvedčenia o dedičstve 10D/202/2010 sa stala právnu nástupkyňou navrhovateľka a odporca v 2. rade, po ktorom dedili, resp. dedia odporkyne v 2. ž 6. rade.

Na pojednávaní konanom dňa 20.3.2013 štatutárny zástupca odporcu v 1. rade U. A. uvádzal, že navrhovateľka ešte pred podaním návrhu avizovala, že bude mať záujem dať si poriadku svoje vlastnícke vzťahy k spornej nehnuteľnosti, preto starosta obce uložil príslušným pracovníkom obce, aby prešetrili, akým spôsobom prišla obec k vlastníctvu k tomuto pozemku, pričom zodpovedná pracovníčka aj dopytom na Správu katastra Čadca zistila, že v roku 1996 v rámci ROEP v Obci Svrčinovec a na základe uvedeného ROEP-u vykonávala Správa katastra, resp. ten, kto túto evidenciu vykonával a evidoval všetky pozemky, ktoré v intraviláne nemali identifikovaného majiteľa, boli pripísané na list vlastníctva obce. Po overení si tejto skutočnosti na mieste samom starosta obce potvrdil, že pozemok, ktorý je predmetom tohto konania, je časťou záhrady užíwanej navrhovateľkou, ktorú má oplotenú plotom, ktorý plot má určite viac ako 20 rokov. Potvrdil tiež, že táto záhrada bola užívaná navrhovateľkou a jej predchodcami a obec iba v rámci spomínaného ROEP-u sa dostala ako vlastníčka tohto pozemku, avšak v skutočnosti nikdy uvedený pozemok obec neužívala a preto nemá námietky voči vysporiadaniu si vlastníckeho práva v prospech navrhovateľky.

Odporkyňa v 2. rade Q. L. ako právna nástupkyňa po neb. O. C. uviedla, že je toho názoru, že parcela patrí do dedičstva po ich právnej predchodkyňi. Rovnako i odporcovia v 3. až 6. rade, ktorí sa pripojili k stanovisku odporkyne v 2. rade, okrem odporcu O. C., ktorý uviedol, že si myslí, že týmto sporom je dotknutý niekto iný, čím má na mysli susedu navrhovateľky A. K. s manželom, ktorí nie sú priamo susedmi tohto pozemku, ale vzhľadom na to, že pôvodný rodinný dom a záhrada sú predelené miestnou komunikáciou, ktorá smeruje k tomuto domu, cíti sa dotknutý stavbou oplotenia navrhovateľky. Okrem toho odporca O. C. uviedol, že pred ich dohodou, teda súrodencov po O. C., je potrebné uviesť, že navrhovateľka mala ako nevlastného brata ich otca a jednoducho všetky nehnuteľnosti sú prepísané na nich, čím mal na mysli navrhovateľku, resp. jej matku.

Pokiaľ odporca O. C. na pojednávaní uviedol, že je dotknutý týmto sporom niekto iný, ktorý by mal byť na súde a vypovedať, poukázal tiež na skutočnosť, že dcéra navrhovateľky pracuje na Obecnom úrade a zrejme pomocou nej si navrhovateľka dáva do poriadku nehnuteľnosti.

Starosta obce uviedol, že nie dcéra, ale nevesta navrhovateľky pracuje na Obecnom úrade a táto skutočnosť na vyjadreniach Obce Svrčinovec ako odporcu v tomto konaní je bez akéhokoľvek vplyvu. Odporca O. C. na výslovnú výzvu konajúceho sudcu, či sú mu známe konkrétne skutočnosti, ktoré spochybňujú vlastníctvo predchodkyne účastníkov k spornému pozemku, teda parcele CKN 657/2 a či popiera, že predchodkyňa účastníkov bola v čase smrti vlastníčkou tohto pozemku, odporca uviedol, že rozhodne to nepopiera, ale kto je vlastníkom, to on nevie.

Ďalšia odporkyňa L. C. pred súdom uviedla, že súhlasí s návrhom navrhovateľky.

Súd vykonal dňa 9.10.2013 ohliadku na mieste samom, kde zo strany účastníkov bola parcela, ktorá je predmetom konania, identifikovaná a samosudkyňa konštatovala, že svedkovia, ktorí boli v konaní navrhnutí, sa v podstate nevyjadrovali k vlastníckym vzťahom navrhovateľky, resp. jej právnych predchodcov, ale zhodne sa zamerali, najmä svedkovia, ktorí sú v priamom vzťahu k manželom K., najmä na šírku cesty, ktorá podľa tvrdenia svedkov bola pôvodne širšia a navrhovateľka svojim oplotením údajne mala zasiahnuť do tejto cesty. Navrhovateľka opätovne zdôraznila, že nadobudla nehnuteľnosť po nevlastnom bratovi, ktorý nehnuteľnosť zdedil po svojom otcovi, ktorý bol nevlastným otcom aj jej. Po smrti brata zdedila túto nehnuteľnosť jej matka a keďže to bola jej vlastná matka, tak nehnuteľnosť po nej nadobudli dedením jej deti. Z druhého manželstva jej matka mala syna, ktorý sa volal A. B. a po jeho smrti dedila nehnuteľnosti jej matka a po matkinej smrti všetky nehnuteľnosti dedila ona. Pracovníčka obce pani Z. M. predložila súdu evidenčný list č. XXXX s tým, že v čase, keď bol tento evidenčný list vyhotovený, bol užívaci stav poznamenaný na A. B. a potom následne vykonávaním ROEP-u bola parcela zlúčená do jedného celku, čím vznikla táto situácia, pretože niekedy v roku 2012 V. Q. O. si nechal vyhotoviť geometrický plán, pretože mal záujem od obce odkúpiť tú časť parcele, ktorá bola vedená na obec a tak vlastne vznikla táto zložitá situácia.

Svedkovia vypočutí na ohliadke na mieste samom T. A. A., Q. E., Q. R., M. J. O., O. P., P. A., K. O., C. C. Q. C. M.Á. boli z časti príbuznými manželov K., ktorí majú právny záujem na prístupovej ceste. Svedkyňa Q. E., ktorá pochádza priamo z domu, ktorý sa nachádza oproti spornej časti nehnuteľnosti, uvádzala, že v mieste, kde sa v tomto čase nachádza pletivový plot, ktorý je z časti zničený, pretekal potôčik, ktorý bol čistený občanmi z okolia, pásavali sa tam husi a kačice a cez prístupovú cestu, ktorá sa nachádza rovnobežne s týmto potôčikom a pozemkom, mali občania prístup, takže zväžali si plodiny konskými poťahmi, potom neskôr aj autami. Rovnako aj Q. R., ktorý sa vyjadroval k nadobudnutiu vlastníckeho práva navrhovateľkou k spornej nehnuteľnosti. M. J. O., O. P. a ďalší vypočutí svedkovia sa viac obmedzili na vyjadrovanie sa k šírke prístupovej cesty, ako k skutočnému vlastníckemu právu navrhovateľky, resp. jej právnych predchodcov. Súd z pripojeného spisu Okresného súdu v Čadci pod sp. zn. 4C/44/2013 mal zistené, že súbežne s týmto sporom prebiehal pred Okresným súdom v Čadci

spor o určenie vlastníckeho práva k časti parcele, ktorá je parcelou vytvorenou geometrickým plánom č. XX/XXXX zo dňa 14.1.2013 a predstavuje parcelu CKN XXX/X - orná pôda o výmere 664 m², ktorá parcela v skutočnosti je vlastne pokračovaním v prírode parcele CKN XXX/X. Aj v uvedenom konaní, najmä odporkyňa v 68. rade M. A. K., rod. O., uviedla, že je bezprostrednou susedou navrhovateľky a tvrdila, že v teréne bola nehnuteľnosť odkrokovaná a sporná parcela CKN XXX/X - orná pôda o výmere 664 m² bola užívaná jej mamou a jej bratom, po oprave nevlastným bratom, čím myslela matku a brata navrhovateľky. Uviedla, že navrhovateľku nevidela užívať spornú nehnuteľnosť a tiež uviedla, že si robí nároky do spornej nehnuteľnosti. K potôčiku, ktorý spomínali v tomto konaní svedkovia vypočítaní na ohliadke na mieste samom, sa nevedela vyjadriť z dôvodu, že v tej časti obce býva iba krátkou. Tiež tvrdila, že spor medzi ňou a navrhovateľkou prebieha a týka sa šírky cesty, teda nepriamo zrejme aj potoka. Výpoveď M. A. K. podporil svedok V. Q. O. a ďalší svedkovia, ktorí sú v príbuzenskom vzťahu M. A. K.. V konaní 4C/44/2013 bolo zistené, že spor nastal v roku 2011 v čase, keď syn navrhovateľky začal s oplocovaním sporeného pozemku bez stavebného povolenia a bez listu vlastníctva. Odporkyňa v 68. rade v konaní 4C/44/2013 M. A. K. tvrdila, že oplozenie bolo posunuté do miestnej komunikácie a preto stavebný úrad nariadil odstránenie stavby. Stavba bola v roku 2011 odstránená.

Súd v tomto konaní sa oboznámil aj s dôkazmi zo spisu 4C/44/2013 a to najmä s vyjadrením Slovenského pozemkového fondu z č.l. 54, s vyjadrením obce č.l. 57, mapou na č.l. 60, výpisom z evidenčných listov č.l. 61, mapou na č.l. 63, zápisnicou obecného zastupiteľstva, výpisom č.l. 64, vyjadrením Ministerstva vnútra SR na č.l. 66 a ďalšími listinnými dôkazmi a na základe takto vykonaného dokazovania zaujal nasledovný skutkový a právny záver:

Súd mal preukázané, že nárok na ideálny spoluvlastnícky podiel má základ v pozemkovej knihe vo vl., v ktorej je zapísaná parcela ako pkn. XXXX (teraz EKN XXXX/XXX - t.t.p. o výmere 4985 m²) kat. úz. A.. Nárok na ideálny spoluvlastnícky podiel jednotlivých spoluvlastníkov (odporcov) nemá vzťah k vydeleným parcelám CKN jednotlivo. Z toho teda vyplýva, že veľkosť podielov jednotlivých spoluvlastníkov je treba usudzovať čo do výmery z celkovej pôvodnej výmery pkn. parcele v čase, kedy došlo k delbe a nie od výmery parciel EN, resp. CKN alebo EKN, ktoré už sú po vyporiadaní vlastníckeho práva niektorých spoluvlastníkov do stavu CKN čo do výmery menšou parcelou, ako bola pôvodná pkn. parcela, ktorá sa naďalej bude zmenšovať v súvislosti s tým, ako si jednotliví spoluvlastníci budú svoje vlastnícke právo na základe reálne vydelených častí nehnuteľnosti evidovať do stavu CKN. Z tohto dôvodu vyplynul aj záver, či došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva, ktorú skutočnosť treba posudzovať z hľadiska vzťahu k celej pkn. parcele, ku ktorej sa podiely jednotlivých pozemnoknižných spoluvlastníkov vzťahovali.

Súd sa preto vysporiadaval s otázkou, či ku dňu rozhodovania súdu existuje spoluvlastnícky vzťah k parcele EKN 4906/100 a následne potom z toho vyplývajúci aj právny vzťah, ktorý sa v tomto konaní určuje parcelou CKN XXX/X - orná pôda o výmere 166 m².

Súd mal z listinných dôkazov preukázané, že v pkn., v ktorých je zapísaná pkn. parcela 4906, ale aj ďalšie pkn. parcely, nie je možné vychádzať a tvrdiť výšku podielov, pretože táto nebola u všetkých spoluvlastníkov rovnaká. Teda v čase delby vzhľadom na rovnaký okruh pkn. spoluvlastníkov a k ďalšiemu väčšiemu počtu pkn. parciel, ktoré boli predmetom delby, nedochádzalo medzi pkn. spoluvlastníkmi k delbe a zámenám takým spôsobom, že by všetci pkn. spoluvlastníci mali vydelené svoje podiely len z konkrétnej jednej pkn. parcele. Teda predmetom reálnej delby boli ďalšie pkn. parcely a rôzne výšky spoluvlastníckych podielov. Niektorí spoluvlastníci mali vydelené svoje podiely aj v iných pkn. parcelách a preto pre toto rozhodnutie bolo dôležité, že všetci pkn. spoluvlastníci mali vydelené svoje podiely a každý užíval výlučne svoje reálne dlhodobovo vydelené nehnuteľnosti, pričom rešpektoval vlastnícke právo aj ďalších spoluvlastníkov, ktorí dlhodobovo užívali vydelené časti nehnuteľnosti. Teda v tomto konaní nebolo sporné, že predmetnú nehnuteľnosť pôvodne ako výlučný vlastník nadobudol starý otec navrhovateľky, resp. nevlastný starý otec O. B. na základe reálnej delby s ostatnými pkn. spoluvlastníkmi v čase ešte pred prvou svetovou vojnou pred rokom 1914, po jeho smrti do úžitku vstúpil jeho syn a nevlastný otec navrhovateľky Q. B., po ktorom dedil nevlastný brat navrhovateľky A. B., po jeho smrti dedila matka navrhovateľky Ž. B., rod. B., o čom predložila navrhovateľka dedičské rozhodnutia 1D/627/1981 a 9D/657/2006, pričom po matke navrhovateľky Ž. B. na základe osvedčenia o dedičstve 10D/202/2010 je právnu nástupkyňou navrhovateľka a bol aj odporca v 2. rade O. C.. Predmetom uvedeného dedičského konania nebola parcela CKN 657/2 - orná pôda o výmere 166 m² a preto navrhovateľka žiadala, aby súd určil, že táto parcela patrí do dedičstva po neb. Ž. B., rod. B., zomr. X.X.XXXX.

Súd v tomto konaní je viazaný predmetom sporu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti a skutočnosť, či cesta, ktorá sa nachádza vedľa predmetnej nehnuteľnosti, ako aj ďalšej nehnuteľnosti vysporiadanej v prospech navrhovateľky v konaní 4C/44/2013 viedla v takej šírke, ako je

v súčasnej dobe alebo v inej šírke, súd v tomto konaní nedokazoval, pretože nebol predmetom tohto konania. Rozsah dokazovania ohľadom prejudiciálnej otázky týkajúcej sa cesty nemohol presiahnuť dokazovanie týkajúce sa hlavného predmetu sporu, ktorým súd bol viazaný.

Vzhľadom na to, že súd mal v tomto konaní preukázané, že v dávnej minulosti niekedy pred rokom 1914 došlo k reálnej delbe spoluvlastníctva nielen tej časti parcely, ktorá je predmetom tohto konania, ale aj ďalších pkn. parciel, ktoré boli v spoluvlastníctve viacerých spoluvlastníkov, medzi inými aj právnym predchodcom navrhovateľky, jej nevlastným starým otcom O. B., je potrebné v tomto konaní aplikovať Rakúsko-Uhorské právo účinné do roku 1951, keď podľa rozhodnutia č. 911/1932 Úradnej zbierky rozhodnutí bývalého Najvyššieho súdu Československej republiky treba v dlhotrvajúcom stave držby a užívania nehnuteľností zapísaných do pozemkovej knihy na mená spoluvlastníkov v ideálnych podieloch, podľa ktorého určití spoluvlastníci určitej časti z týchto nehnuteľností majú vo výlučnej držbe a užívaní, vidieť dohodu strán o delbe, prípadne o zámene týchto nehnuteľností nielen čo do držby, ale aj čo do vlastníckeho práva. Takáto dohoda môže byť uzavretá aj mlčky (konkludentným konaním).

Navrhovateľka preukázala naliehavý právny záujem na vysporiadaní predmetnej nehnuteľnosti v zmysle §-u 80 písm. c) O.s.p., pretože má záujem na určení vlastníckeho práva k vydeleným nehnuteľnostiam alebo k určení, že došlo k zrušeniu a rozdeleniu podielového spoluvlastníctva, pretože takýmto zrušením spoluvlastníctva a jeho vysporiadaním fakticky spoluvlastníctvo zaniklo a je potrebné zo strany navrhovateľky vysporiadať evidenčne vlastnícke vzťahy k tejto časti nehnuteľnosti.

Z takto vykonaného dokazovania možno konštatovať, že novovzniknutá parcela ako parcela CKN XXX/X nevznikla vytvorením geometrickým plánom, ale z dôvodu vykonateľnosti alebo zapisateľnosti rozsudku, graficky bola znázornená parcela v prírode reálne vydelená, ohraničená oplotením, ktorá vznikla už v dávnej minulosti, teda do roku 1950 faktickým zrušením spoluvlastníctva v prírode reálnou delbou, ktorá bola dlhodobo rešpektovaná.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd rozhodol tak, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po neb. Ž. B., rod. B., zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom A. Č.. XXX.

Vzhľadom na to, že tak odporca v 1. rade U. A., ako aj odporcovia v 2. až 6. rade nemali námietok voči takémuto vysporiadaní vlastníckych vzťahov k predmetnej nehnuteľnosti a vzhľadom na to, že formálne museli byť žalovaní, pričom vysporiadanie vlastníckych vzťahov je aj v prospech samotnej navrhovateľky, súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline. (§ 201, § 204 ods. 1 OSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 OSP).

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods. 2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods. 1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods. 2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z. z.).